

בָּכָה רַבִּי שְׁמֻעוֹן וְאָמַר אָוֹף אֲנָא מִמֶּה דְשֵׁמֶעֶנָּא דְחִילְנָא לְקוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא. זְקִיָּה יְדוּי עַל רִישִׁיה וְאָמַר וַמֵּה רַב הַמְנוּגָא סְבָא בְּהִירֹו דָאָרְיִיתָא זְכִיתּוֹן אַתָּוֹן לִמְחָמִי אֲפִין בָּאָפִין וְלֹא זְכִינָא בַּיה. נַפְלָל עַל אַנְפּוֹי וְחַמָּא לִיה מַעֲקָר טוֹרֵין מְנַהֵּר שְׂרָגִין בְּהִיכְלָא דְמַלְכָא מְשִׁיחָא. אָמַר לִיה רַבִּי בְּהַהְוָא עַלְמָא תְּהֻזָּן שְׁבָבִין מַאֲרִי אוֹלְפִנִּין קְמִי קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא. מִהַהוּא יוֹמָא הָוֹה קָרֵי לְרַבִּי אַלְעֹזֶר בְּרִיה וּלְרַבִּי אָבָא (ט א) פָּנִי"אָל כְּמָא דָאָת אָמַר (בראשית לט) **כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים.**

בִּרְאָשִׁית רַבִּי חַיָּא פַּתַּח (תהלים קיא) **רָאָשִׁית** (י"א ב) חַכְמָה יָרָאת יְיָ שְׁכָל טוֹב לְכָל עֲוֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עַזְמָה לְעַד. רָאָשִׁית חַכְמָה, הָאֵי קָרָא הַכִּי מְבָעֵי לִיה, סָוֵף חַכְמָה יָרָאת הֵה, בְּגִין דִּירָאת הֵה סָוֵף חַכְמָה אֵיה. (נ"א אלְאָא אֵיה רָאָשִׁית) **לְעַלְלָא לְגֹו דָּرְגָא דְחַכְמָתָא עַלְאָה הַדָּא** הוּא דְכַתְּבָב, (תהלים קיח) **פַּתַּחַו לֵי שְׁעָרֵי צְדָקָה**. זֶה הַשּׁוּר לְהֵה וְדָאֵי, דָאֵי לֹא יִיעַול בְּהָאֵי תְּרֻעָא לֹא יִיעַול לְעַלְמָין. לְמַלְכָא עַלְאָה דָאֵיהי (דָאֵיהוּ) עַלְאָה וְטִמְרָה וְגַנְיוֹן וְעַבְדִּים לִיה תְּרֻעָין אַלְיָן עַל אַלְיָן וְלִסְוָף כָּל תְּרֻעָין עַבְדָתְרֻעָא חד בְּכָמָה מְגֻעוֹלִין בְּכָמָה פַּתְחֵין בְּכָמָה הַיְכְלִין אַלְיָן עַל אַלְיָן. אָמַר כָּל מַאֲן דְבָעֵי לְמַיְעַל לְגַבָּאֵי תְּרֻעָא דָא יְהָא קָדְמָה לְגַבָּאֵי, מַאֲן דִּיעַול בְּהָאֵי תְּרֻעָא יִיעַול. אָוֹף הַכִּי

תרעה קדמה לחכמה עלאה יראת ה' איה. ודה איה ראשית

ב, תרין אפונ דמתחרין כחדא, ואפונ תרין בקונדין, חד גנייא וטמירה וחד קיימא באטגלא. נגין דלית להו פירודא אקרון ראשית. חד ולא תרין. מאן דנטיל האי גטיל האי. וכלה חד דהא הוא (شمיה) ישמיה חד דכתיב, (תהלים פג) וידעו כי אתה שמח כי לברך. אםאי אקרי יראת ה', בגין דאייהו אילנא דטוב ורע, זכי בר נש הא טוב ואי לא זכי הא (חוה) רע. (דף ח ע"א) ועל דא שרי בהאי אחר יראה. ודה תרעה לעאלא לכל טובא דעתמא. שכל טוב אילין תרין תרעים דאפונ כחדא.

רבי יוסי אמר שכל טוב דא אילנא דחיי דאייהו שכל טוב בלא רע כלל. ועל דלא שרי באיה רע אייהו שכל טוב בלא רע. לכל עושיהם, אילין חסדי דוד (ויחיריט ע"א) הבאמנים תמכין אוריתא. ואפונ דתמכין אוריתא בכוכול אפונ עבדין. כל אפונ דלעאן באוריתא לית בהו עשרה ועוד דלעאן בה. אפונ דתמכין לוזן אית בהו עשרה. ובתילא דא כתיב תחלת עומדת לעד וקיימא כורסייא על קיימה בדקא יאות.

רבי שמעון היה יתריב ולען באוריתא בליליא (אמור צ"ח א) דכליה אתחברת בעלה. דתביגן כל אפונ חבריא

דְבָנֵי הַיּוֹכֵל אֶל כָּלָה אֲצִטְרִיכָו בְּהַהְיָא לִילִיא דְכָלָה
אֲזִדְמָנָת לְמַהְיוֹ לִיּוֹמָא אַחֲרָא גֹו חִיפָה בְּבָעָלָה לְמַהְיוֹ
עַמָּה כָּל הַהְוָא לִילִיא, וְלִמְחָדִי עַמָּה בְּתַקְנִינָהָא דָאִיהִ
אֲתַתְקִנָת לְמַלְעֵי בְּאָוֹרִיִיתָה מַתְוָרָה לְגַבְיוֹאִים וּמְגַבְיוֹאִים
לְכַתּוּבִים וּבְמַדְרָשּׁוֹת דָקָרָא יְבָרוֹזִי דְחַכְמָתָא. בְּגַין דָאַלְיָן
אָבוֹן תִּקְוָנִין דִילָה וּתְכִשְׁיטָהָא. וְאִיהִי וּעוֹלָמָתָהָא עַאלְתָה
וּקְיִימָת עַל רִישֵיְהוֹן וְאֲתַתְקִנָת בְּהִי וְחַדְתָ בְּהִוָּה כָּל הַהְוָא
לִילִיא. וְלִיּוֹמָא אַחֲרָא לֹא עַאלְתָ לְחוֹפָה אַלְא בְּהַדְיָהָו.
וְאַלְיָן אֲקָרוֹן בְּגַי חִופְתָה. וּכְיַיְן דְעַאלְתָ לְחוֹפְתָה קַוְדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא שָׁאֵיל עַלְיָהוּ וּמְבָרֵךְ לוֹן וּמְעַטֵּר לוֹן בְּעַטְרָהָא
דְכָלָה. זְפָאָה חִולְקָהָו.

וְהַוָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וּכְלָהוּ חֶבְרִיָּא (פָּנִידִיה) מְרַבְגִּין בְּרַבָּה
דְאָוְרִיִיתָה וּמְחַדְשָׁן מָלִין דְאָוְרִיִיתָה כָּל חַד וּחַד
מְבִיאָה. וְהַוָּה חַדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן וּכְלָ שָׁאֵר חֶבְרִיָּא. אָמַר
לוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּנֵי זְפָאָה חִולְקָכָו בְּגַין דְלִמְחָר לֹא
תִיעַל כָּלָה לְחוֹפָה אַלְא בְּהַדְיָיכָו. בְּגַין דְכָלָהוּ דְמַתְקִנִין
תַּקְנִינָהָא בְּהָאֵי לִילִיא וְחַדָּאן בְּהָ כָּלָהוּ יְהָוָן רְשִׁימִין
וּכְתִיבָן בְּסִפְרָא דְדָכְרָנִיא וּקַוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבָרֵךְ לוֹן
בְּשַׁבְעִין בְּרַכָּא וּעַטְרִין דְעַלְמָא עַלְאָה.

פָתָח רַבִּי שְׁמַעוֹן וּאָמַר (תְּהִלִים ט) (תְּרוּמָה קְל"ז ב) הַשְׁמִים
מִסְפָּרִים כְּבָוד אֵל וְגֹוי קָרָא דָא הָא אָזְקִימָנָא לֵיה.

אבל בזמנא דא דכלא אתערא למעיל לחופה ביום
 דמחר אתתקנת ואתגהירת בקישותה באחדי חבריא
 דחדרן עמה כל היה ליליא ואיה חדאת עמהון.
 וביום דמחר כמה אונקלוסין (כמה) חילין ומשרין
 מתבנשין בהדרה. ואיה וכלהו מתחאנן לכל חד וחד
 דתakinvo לה בהאי ליליא. בינו דמתחרון כחדא ואיה
 חמאת לבעה מה כתיב השמים מספרים קבוע אל.
 השמים דא חתן דעאל לחופה. מספרים, מנתרין בזורה
 דספר, דגהייר זורה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא.
 קבוע אל, דא קבוע כלה דאקרי אל, דכתיב, (תהלים ז)
 אל זעם בכל יום. בכל יומי שתא אكري אל,
 והשתא דהא עאלת לחופה אكري קבוע, ואكري אל. יקר
 על יקר. בהירו על בהירו. ושלטנו על שלטנו. פдин
 בהיה שעתא דשים עאל לחופה ואתי ונהייר לה, כל
 אבון חבריא דatkino לה כלו אתפרשי (אתפרשו) בשמהן
 תמן חדא הוא דכתיב, (תהלים יט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע.
 מעשה ידיו, אלין אבון מארי קיימא ברית בהדי כלה,
 ואבון מארי קיימא ברית אكري מעשה ידיו, פמא דאת
 אמר, (תהלים ז) ומעשה ידין) פונגהו דא ברית קיימא
 דחתים בבשרא דבר נש.

רב המונגה סבא אמר הבי (קהלת ז) אל תתן את פיך

לְחַטִּיא אֶת בָּשָׂרֶךָ, דְּלֹא יְהִיב בֵּר נְשׁ פּוֹמִיה לְמִתִּי
לְהִרְהֹרָא בַּיְשָׁא, וַיְהִיא גְּרִים לְמַחְטֵי לְהִיא בְּשָׁר קְדֻשָּׁ
דְּחַתִּים בֵּיה בְּרִית קְדִישָׁא. דְּאֵילוּ עֲבֵיד כֹּן מַשְׁכִּין לֵיה
לְגִיהָנָם. וְהַהּוּא דְּמִמְגָנָה עַל גִּיהָנָם דּוֹמָה שְׁמִיה. וּכְמֵה
רְבּוֹא דְּמַלְאָכִי חַבְלָה בְּהִדִּיה. וּקְאִים עַל פְּתַחָא דְּגִיהָנָם,
וְכָל אֶבֶן דְּגַטְרוֹ בְּרִית קְדִישָׁא בְּהָאִי עַלְמָא, לִית לֵיה
רְשֹׁו לְמִקְרָב בָּהָנוֹ.

דָּוד מַלְכָא בְּשַׁעַתָּא דְּאִירָע לֵיה הַהּוּא עַוְבָּדָא דְּחִילָ.
בְּהַהּוּא שַׁעַתָּא סְלִיק דּוֹמָה קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא
וְאָמָר לֵיה מְאֵרִי דְּעַלְמָא (דף ח ע"ב) כתיב בְּתוֹרָה (וַיַּקְרָא כ) וְאִישָׁ
אֲשֶׁר יִנְאָפֵף אֶת אִשָּׁת אִישׁ. וּכְתִיב וְאֵל אִשָּׁת עַמִּיתָךְ וְגּוֹ.
דָּוד דְּקָלְקָל בְּרִית בְּעַרְוָה מַהְוָה. אָמָר לֵיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא דָוד זְפָאָה הָוּא, וּבְרִית קְדִישָׁא עַל תְּקוּנִיה קִיִּימָא,
דָהָא גְּלִי קְדָמִי דְּאוֹזְמָנָת לֵיה בַּת שְׁבַע מֵיּוֹמָא דְּאַתְּבָרִ
עַלְמָא.

אָמָר לֵיה אֵי קְמָךְ גְּלִי קְמִיה לֹא גְּלִי. אָמָר לֵיה וְתוּ
בְּהַתִּירָא הָוָה מַה דְּהָוָה. דָהָא כֵּל אֶבֶן דְּעַלְוָוָה
לְקָרְבָּא לֹא עַל חד מִפְּיָיו עד דְּאָפְטָר בְּגַט לְאַגְּתָתָיה.
אָמָר לֵיה אֵי חַבִּי הָוָה לֵיה לְאוֹרְכָא תְּלַת יְרַחִי וְלֹא
אוֹרְכָא. אָמָר לֵיה בְּמַאי אָוּקִים מְלָה בְּאָתָר דְּחַיִישִׁינָן
דְּהָיָא מְעוּבָרָת, וְגַלִּי קְדָמִי דְּאוֹרִיה לֹא קָרִיב בָּה לְעַלְמָן.

זהא שמי חתים בגויה לסתורותא. כתיב אוריה וכתיב אוריה שמי חתום בהדייה (בהדייה) דלא שימוש בה לעלמיין. אמר ליה, מאריך דעלמא הא מה דאמרית אי קמך גלי דלא שכיב בהדה אוריה, קמיה מי גלי, הויה ליה לאורכאה לה תלת ירחוי. ותו אי ידע דלא שכיב בהדה לעלמיין אמא שדר לה דוד ופקיד עליה לשימוש באגנתה דכתיב, (שמואל ב יא) רד לביתה ורחץ רגליך.

אמר ליה ודי לא ידע, אבל יתר מثالث ירחוי אוריך דהא ארבע ירחוי הו. דהכי תנינו בחמשה ועשרים דגיסן עבר דוד כרוזא בכל ישראל, והוא עם יואב בשבעה יומיין דסיוון ואלו וחבלו ארעה דבנוי עמון. סיוון ותמיון ואב ואלול אשתחו שם. ובארבעה ועשרים באלו הויה מה דהוה מבת שבע. וביו מא דכפורי מחל ליה קודשא בריך הוא, ההוא חובה. אית אמר בז' באדר עבר כרוזא ואתפגשו בחמיסר דאייר, וב חמיסר באלו הויה מה דהוה מבת שבע, וביו מא דכפורה אתبشر (שמואל ב יט) גם יי הער חטאתק לא תמות. Mai לא תמות, לא תמות בידא דדומה.

אמר דומה מאריך דעלמא הא מלא חדא אית לי גביה דאייהו אפתח פומיה ואמר (שמואל ב יט) חי יי כי בן מות האיש העושה זאת ואיהו דן לנפשיה טרונגייא אית

לי עלייה. אמר ליה, לית לך רשו דהא אידי לגבאי ואמר חטאתי לה' וاتفاق על גב דלא חב. אבל במא דחטא באפריה עונשא כתבית עלייה ויקבל. מיד אהדר דומהה לאטריה בפח נפש. ועל דא אמר הווד (תהלים צ) לויל' (צ"ד) יי' עורתה לי כמעט שכנה דומהה נפש. לויל' ה' עורתה לי דהוה אפוטרופא דיל'. כמעט שכנה וגוו. מהו כמעט, בחוטא דקיק בשיוערא דאית בגין ובין סטרא אחרא, בההוא שוערא הות דלא שכנה דומהה נפש.

ובגין כה בעי לאסתمرا בר נש דלא יימא מלה בדוד. בגין דלא יכול למשمر לדומה (קהלת ח) כי שגגה היא, כמה דהוה לדוד ונצח ליה קודשא בריך הויא בדין. למה יקצוף האלים על קולך על ההוא קול דאייהו אמר. וחבל את מעשה יدىיך דא בשער קדש ברית קדיישא דפיגים ואתמשך בגיהנום על ידא לדומה. ובגין כה (תהלים ט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע אלין אבן חבריא דאתחברו בכלה דא ומאריך קיימא דיללה. מגיד ורשيم כל חד וחד. מאן הרקיע. דא אייהו (ל"ד א) הרקיע דביה חמה ולבנה וככבייא ומזלי, ודא אייהו ספר (יתרו דף ע"א) זפרון. אייהו מגיד ורשימ להו וכתיב להו למותי בגין הייכלא ולמעבד רעotta hon תדייר.

(תהלים ט) يوم ליום יבע אומר, יומא קדיישא מאנוין יומין

על אין דמלכა משבחין לון לחבריה ואמרין היה מלה
דאמר כל חד לחבריה. יומא ליום יביע ההוא אומר
ומשבח ליה. ולילה ללילה כל דרגא דأسلים (ג"א דשליט)
בליליא משבח דא לדא ההוא דעת הכל חד לחבריה,
ובשלימיו (ס"א וברחימיו) סגי אתעבידו לון חברין ורחיםין.
אין אומר ואין דברים בשאר מילין דעתמא. דלא
אשתטמו קמי מלפה קדיישא ולא בעי למשמע לון.
אבל הגי מיili בכל הארץ יצא קום. עבדי (דף ט ע"א) משיחא
אbone מלין מדורי עליyi ומדורי תפאי (לעיל דף ח' ב'), מאlein
אתעבידו רקיעין ומאלין ארץ מהיה תושבתה. וαι
תימא דאbone מלין באתר חד. משפטא בעלמא בקצה
תבל מליהם. וכיוון דאתעבידא (ראתאבד) רקיעין מגנון,
מן שרייה בהון. הדר ואמר לשמש שם אهل בהם. ההוא
שם שא קדיישא שיי מדוריה ומשבניה בהו ואתעטר בהו.
כיוון דשיי באbone רקיעין ואתעטר בהו, כדי והוא כחן
יוצא מחתפו. כדי ורהייט באbone רקיעין. נפק
מפנייה וועל ורהייט גו מגדלא חד אחרא באתר אחרא.
מקצה השמים מוצאו, ודאי מעלמא עלאה נפיק ואיתא
(ואיתא) דאייהו (לעיל א' ב) קצה השמים לעילא. ותקופתו (על
קצתם), מן תקופתו, דא קצה השמים לתחא דאייה
תקופת השנה דאסחרא לכל סיפין. ואתקורתה מן

השָׁמִים עד רקיּעַ דָא. וְאֵין גַּסְטֶר מַחֲמַתּוֹ דְהָהִיא תְּקוֹפָה
 דָא וְתְּקוֹפָה דְשָׁמֶשָׁא דְאַסְחָר בְּכָל סְטְרָא.
 וְאֵין גַּסְטֶר לִית דְאַתְּפֵסִי מִפְּנֵיה מִכָּל דְרָגֵין עַל אֵין דְהָוּ
 בְּלָהָו מִסְתְּרוֹן וְאַתְּיַיְן לְגַבְּיהָ וְכָל חָד וְחָד לִית מַאן
 דְיַתְּפֵסִי מִגְּנִיה. מַחֲמַתּוֹ בְשֻׁעַתָּא דְאַתְּחַמֵּם וְתָב (וְתָאִיב)
 לְגַבְּיַהוּ בְתִּיוּבָתָא (בְתִּיאָוְבָתָא) שְׁלִימָם. כָּל שְׁבָחָא דָא וְכָל
 עַלְפִּיאָא דָא בְּגִין אָוֹרְיִיתָא הָוּא דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים ט) תּוֹרַת ה'
 תְּמִימָה. שִׁית זְמִינִין פְּתִיבָה הַכָּא ה', וְשִׁית קְרָאִי מִן הַשָּׁמִים
 מִסְפְּרִים עַד תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה וְעַל רְזָא דָא פְּתִיבָה בְּרָאשַׁית
 הָא שִׁית אַתְּזָוֹן. בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ, הָא
 שִׁית תְּבִין. קְרָאִי אַחֲרַבְּנֵין לְקַבֵּל שִׁית זְמִינִין ה', שִׁית קְרָאִי
 בְּגִין שִׁית אַתְּזָוֹן הַכָּא. שִׁית שְׁמָהּוּ בְּגִין שִׁית תְּבִין
 דְהָכָא.

עד דְהָוּ יִתְּבִּי עַלְוֹ רְבִי אַלְעֹזֶר בְּרִיה וְרְבִי אָבָא. אָמַר
 לוֹן וְדָאִי אָנְפִּי שְׁכִינַתָּא אַתְּיַיְן, וְעַל (ב) דָא פְּנִי"אַל
 קְרִינֵנָא לְכוֹ, דָהָא חַמִּיתָוֹן אָנְפִּי שְׁכִינַתָּא אָפִין בְּאָפִין.
 וְהַשְׁתָּא דָקָא יַדְעַתָּוֹן וְגַלְיָ לְכוֹ קְרָא דְוּבְנִיהָוּ בְּן יְהוּדָע,
 וְדָאִי דְמָלָה דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא אֵיתָו וְקְרָא דְאַבְתָּרִיהָ.
 וְהַהְוָא דְסָתִים מִכָּל אָמְרוֹ.

וְהָאִ קְרָא אֵיתָו בְּאַתָּר אַחֲרָא בְּגֻוָּנָא דָא. פָּתָח וְאָמַר
 (דברי הימים א יא) וְהַוָּא הַפְּהָא אֶת הָאִישׁ הַמְּצָרִי אֶיְשׁ מְדָה

חמש באהמה, וכלא רוזא חדא איהו, מהאי (ס"א האי) מצרי, והוא דאשთמודע, (שםות יא) גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי וגוי רב ויקירא כמה דגלי הוא סבא.

והאי קרא במתיבתא עלאה אתמר. איש מדח פלא חד. (שמואל ב כג) איש מראה ואיש מדח פלא חד. בגין (לעיל ה ע"ב) דאייה שbat ותחומא דכתיב, (במדבר ל) ומדותם מחוץ לעיר, וכ כתיב, (ויקרא ט) לא תעשו עiol במשפט במדח. ועל דא איש מדח איהו. ואיהו ממש איש מדח אישו ארבייה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. אדם הראשון הכה הוה. ואיתמא הא כתיב חמץ באמה. אפונ חמץ באמה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא הוה.

(דברי הימים א יא) וביד המצרי חנית כמה דאת אמר במנור אורגים, דא מטה האלים דהוה בידיה חזיק בשמא גליפה מפרש בנhero דצrossofi אתוון דהוה גליפה בצלאל ומתייבתא דיליה דאקרי אורג דכתיב, (שםות ל) מלא אתם וגוי, תרש וחשב ורוקם וגוי. וזהו מטה הוה בנhero שמא גליפה בכל סטרין בנhero דחכימין דהו מגליפין שמא מפרש (פקודי ר"ס א) בארבעין ותרין גווני. וקרא מכאן וללה לה מה דאמר זפאה חולקיה. תיבו יקרין תיבו

ונחידש תקון דכלה בהאי ליליא. אבל מאן דאשთתף בהדה בהאי ליליא יהא גטיר עילא ותטא כל היה שטא ויפיק שטא בשלם. עלייהו כתיב (תהלים ח) חוגה מלאך יי' סביר ליראו ויחלצם טעמו וראו כי טוב יי':

פתח רבי שמעון ואמר בראשית בראש אליהם. הא קרא אית לאסתכלא ביה. אבל מאן דאמר אית אלהא אחרא אשתיyi מעלמיין. כמה דאתمر (ירמיה י) פדנה תמרון להום אלהא (אלהייא) די שמיא וארקא לא עבדו יאבדו מארעה ומן תהות שמיא אלה. בגין דלית אלה אחרא בר קודשא בריך הוא בלחודי.

והאי (דף ט ע"ב) קרא איהו תרגום בר ממלה בסוף קרא. אי תימא בגין דמלאכין קדישין לא נזקקין לתרגום (נ"ח ע"ה א) ולא אשתחמודען ביה, מלה דא יאות היא למימר בלישנא קדישא בגין דישמעון מלאכין קדישין ויהונ נזקקין לאודאה על דא. אלא ודאי בגין כד כתיב תרגום דלא נזקקין ביה מלאכין קדישין לא (ולא) יקנאות בבר נש לאבאשא ליה, בגין דבהאי קרא בכללא אפונ מלאכין קדישין, דהא אפונ אלהים אקרין ובכללא דאלהים הו, ואפונ לא עבדו שמיא וארקא. וארכא, וארעא מבעי ליה. אלא בגין (כב"ז א) דארקא איה חדא מאפונ שבע ארעים דלתתא. ובזהו אטר אית בני בניו

דָקִין. לְבַתֵּר דָאַתְּרֵךְ מַעַל אֲפִי אַרְעָא (ב"ד ב) נְחִית לְתִמְןָן וּעֲבִיד תַּולְדוֹת וְאַשְׁתַבֵּשׁ תִּמְןָן דְלָא יְדֻעַ כָּלוּם. וְאֵיהוּ אַרְעָא כְּפִילָא דָאַתְּכָפֵל מַחְשׂוֹכָא וּבְנַהֲרָא.

וְאֵיתָ תִּמְןָן תְּרִין מִמְּבָנָן שְׁלִיטֵין דֵי שְׁלִיטֵין דָא בְּחַשׂוֹכָא וְדָא בְּנַהֲרָא. וְתִמְןָן קְטַרוֹגָא דָא בְּדָא. וְשַׁעַתָּא דְנְחִית לְתִמְןָן קִין, אַשְׁתַּתְּפּוֹ דָא בְּדָא וְאַשְׁתַּלְּימּוֹ בְּחַדָּא. וְכֹלָא חַזִּי דָאַפְּנוּ תַּולְדוֹת דָקִין. וְעַל דָא אַפְּנוּ בְּתְרִין רְאַשִּׁין בְּתְרִין חִיּוֹן, בָּר דְכֶד הַהוּא בְּנַהֲרָא שְׁלִיט בְּצָחָדִילִיה וּבְצָחָדִילִיה וְהַוּ חַד. אַפְּנוּ תְרִין מִמְּבָנָן עַפְרִירָא וּקְסְטִימּוֹן. וְדִיוּקָנָא דְלַהּוֹן בְּדִיוּקָנָא דְמַלְאָכִין קְדִישָׁין בְּשִׁית גִּדְפִּין. חַד דִיוּקָנָא בְּתוּרָא, וְחַד דִיוּקָנָא כְּנַשְׂרָא. וּבָכֶד מַתְּהִבְּרָן אַתְּעַבְּידָוּ דִיוּקָנָא דָאָדָם.

כֵּד אַפְּנוּ בְּחַשׂוֹכָא מַתְּהִפְכִּין לְדִיוּקָנָא דְנְחַש בְּתְרִין רְאַשִּׁין וְאַזְלִין כְחוֹיא וְטָאַסִּין גַו תַּהֲמָא וְאַסְתַּחַיִין בְּיַמָּא רְבָא. כֵּד מַטְאָן לְשַׁלְשָׁלָה דְעַזְעָא וּעְזָא"ל מְרַגְּיִזְיִין לוֹן וּמְתֻעָרִי לוֹן. וְאַפְּנוּ מְדַלְגִּין גַו טָוִרִי חַשׂוֹכָן וְחַשְׁבִּי דְקִינְדָּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּעֵי לְמַתְבָּעָ לְוֹן דִינָא. וְאַלְיִין תְרִין מִמְּבָנָן שְׁאַטִּין בְּיַמָּא רְבָא וּפְרַחִין מַתְּמָן וְאַזְלִין בְּלִילִיא לְגַבִּי (י"ט ב, נ"ה ב) נְעַמָּה אַמְהוֹן דְשִׁדְיִין דְטַעַו אַבְתְּרָהָא דְחַלְיִין קְדָמָאיִין וְחַשְׁבִּין לְמַקְרֵב לְגַבָּה. וְאֵיהִ

דְּלִיגֶת שְׁתִין אֶלְפִין פְּרִסִין וְאַתְעֲבִידָת בְּכֹמָה צִוּרִין לְגַבִי
בְּנִי נְשָׂא בְּגִין דִּיטְעָוִן בְּגִין נְשָׂא אַבְתָּרָה.

וְאַלְיִן תְּרִין מְמֻגָן פְּרָחִין וְמְשֻׁטְטָן בְּכָל עַלְמָא וְאַהֲדָרָן
לְאַתְרִיִיה. וְאַפְנוּ מְתַעֲרִין לְאַפְנוּ בְּנִי בְּנָוִי דְקִינָן
בְּרוֹחָא דִּצְרִין בְּיִשְׁין לְמַעַבְדָת תּוֹלְדוֹת. שְׁמִיא דְשַׁלְטִין
תִּמְפְּנָן לְאוֹ פְּהִנִי. וְלֹא אָוְלִידָת אַרְעָא בְּחִילָא דְלַהּוֹן זְרוֹעָא
(שלח קע"ב א) וְחַצְדָא בְּהִנִי. וְלֹא אַהֲדָרָן אֶלְאָ בְּכֹמָה שְׁבִינָן
וְזְמִגְינָן. וְאַפְנוּ אַלְהָא (אלְהִיא) דִי שְׁמִיא וְאַרְקָא לֹא עַבְדוּ.
יְאַבְדוּ מְאַרְעָא עַיְלָא דְתִבְלָל, דְלֹא יְשַׁלְטִין בָה וְלֹא
יְשֻׁטְטוּן בָה וְלֹא יְהֻן גְּרָמִין לְבָנִי נְשָׂא לְאַסְתָּאָבָא
מְמֻקָּרָה לִילִיא. וְעַל דָא יְאַבְדוּ מְאַרְעָא וְמִן תְּחוֹת שְׁמִיא
דְאַתְעֲבִידָו (לעיל דף ג' א) בְּשָׁמָא דְאַלְהָה כִּמְהָ (ב' א) דְאַתְמָר.
וְעַל דָא הָאֵי קְרָא תְּرָגּוּם דְלֹא יְחַשְׁבוּן מְלָאָכִי עַלְאי
דְעַלְיָהו אָמְרִין, וְלֹא יְקַטְרָגוּ לֵן. וְעַל דָא רְזָא דְאַלְהָה
כִּמְהָ דְאַתְמָר אֵיהֶן מְלָה קְדִישָׁא דְלֹא אַתְחַלְפָ בְּתְרָגּוּם.
אָמָר לֵיהֶ רְבִי אַלְעָזָר, הָאֵי קְרָא דְכִתְבִּיב, (ירמיה י) מֵי (שמות
צ"ה ע"ב) לֹא יְרָאֵךְ מֶלֶךְ הָגּוּם כִּי לְךָ יִתְהַהֵה, מַאי
שְׁבַחָא אֵיהֶן. אָמָר לֵיהֶ אַלְעָזָר בְּרִי, הָאֵי קְרָא בְּכֹמָה
דְוֹכְתִּי אַתְמָר, אַבְלָ וְדָאֵ לֹאֵו אֵיהֶן (נ"א ה'ב) דְכִתְבִּיב, (ירמיה
, כִּי בְּכָל חַכְמִי הָגּוּם וּבְכָל מֶלֶכְתָּם דָהָא אַתָּא לְמַפְתָּח
פּוּמָא דְחַיִיבֵין דְחַשְׁבֵין דְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא יְדַע

הרהורין ומתחשבין דילחון. ובגין כה אית לאודעא שטוטא דליהון. זומנא חדא אתה פילוסופא חדא דאותות העולם לגבאי, אמר לי אתה אמרין דאללהכון שליט בכל רומי שמיא. בלחון תיילין ומשרין לא אדבען ולא ידע אתר דיליה. האי קרא לא אסגי יקירה כל פה. דכתיב כי בכל חכמי הגויים ובכל מלכותם מאיון במזה. מי שיקולא דא לבני נשא כי לית (דף י נ"א) לון קיומה.

וthon דאתון אמרין (דברים ח) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם. אוף כי אנא אימא בכל חכמי הגויים אין במזהו, אבל בחכמי ישראל אית. אי כי אלה דאית בחכמי ישראל כוותיה לאו איה עלה שליטה. אסתכל בקרא ותשכח דידי קנא כדי קא יאות. אמרנו ליה ודי שפיר קא אמרת.

מן מהיה מתים אלא קידשא בריך הוא בלחוודי, אתה אליהו ואליشع ואחיי מתייא. מן מורי גשים אלא קידשא בריך הוא בלחוודי אתה אליהו ומגע לון ונחית לון בצלותיה. מן עבד שמיא וארעה אלא קידשא בריך הוא בלחוודי, אתה אברהם אתקיימן בקיומוה בגיניה. מן מגהיג שמשא אלא קידשא בריך

הוא, אתה יהושע ושביך ליה ופקיד ליה דיקום על קיומיה ואשתברך וכתיב, (יהושע י) וידום השם ש וירח עמד. קודשא בריך הוא גוזר גזר דין אופ ה כי משה גוזר גזר דין ואתקיימנו. ותו לקודשא בריך הוא גוזר גזרין וצדקה דישראל מבטلين לו כתיב, (שםואל ב בג) צדק מושל יראת אללים. ותו דאיهو פקיד לון למלך באורחות ממש לאתdma ליה בכלא. אול הוא פילוסופא ואתגייר בכפר שחלים וקרון ליה יוסי קטינאה. ואוליף אוריתא סגיא. ואיהו בין חכמים זופאים דההוא אחר. השתה אית לאסתפלה בקרא והא כתיב, (ישעה מ) כל הגויים כאין בגדו. מי רבייא הכא. אלא מי לא יראך מלך הגויים וכי מלך הגויים אייהו ולאו מלך ישראל. אלא בכל אחר קודשא בריך הוא בעא לאשתבחא בישראל, ולא אתקורי אלא על ישראל בלחוודי. כתיב, (שמות ה) אלהי ישראל אלהי העברים, כתיב, (ישעה מ) כה אמר יי מלך ישראל. מלך ישראל ודי. אמרו אומות העולם פטרון אחרן אית לנו בשמי דהא מלכיכון לא שליט אלא עלייכו בלחוודיכון ועלבנא לא שליט.

אתא קרא ואמר מי לא יראך מלך הגויים (נ"א מלכא עילאה לרדא להון ולאלקאה להון ולמעבד בהון

רעותיה. כי לך יאתה לדחלה מבחן לעילא ותתא. כי בכל חכמי הגויים) אלין שליטין רברבן די ממון עלייהו. ובכל מלכותם בההוא מלכו דלעילא. דהא ארבע מלכונות שליטין אית לעילא ושליטין ברעותיה על כל שאר עמיין. ועם כל דא לית בהו דיעביד אפלו מלא זעירא אלא במה דפקיד לוון כתיב, (דניאל ד) וכמצביה עביד בחיל שמייא ודידיiri ארעה. חכמי הגויים אפונן ממון ורברבן דלעילא דחכמתא דלהון מבנייהו הויה. בכל מלכותם מלכותא דשליט כמה דאטמר. ודא הויא קרא כפשתיה. אבל בכל חכמי הגויים ובכל מלכותם. הא אשכחנא בספרי קדמאי, דאפונן משראיין וחילין אף על גב דאטפקדו על מלון דעלמא נפקיד לכל חד למעבד עבידתא, מאן הו (סתימה קדישא ולא ברעותיה) דיעביד שום חד מבנייהו כמוך. בגין דאנט רשים בעילויא, ואת רשים בעובדך מבלהו. ודא הו מאין כמוך זי, מאן הו סתימה קדישא דיעביד ולחווי כמוך עילא ותתא. ויהא דמי לך (בכל) (בכולא), עוזבדא דמלכא קדישא שמים ואرض, אבל אפונן (ישעה מד) תהו ותחמודיהם בל יוועילג. בקדשה בריך הו באטיב בראשית בראש אלחים וגוי, במלכותם כתיב והארץ הייתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחבירייא בני הלולא דא, כל חד

מִבְּכוֹן יִקְשַׁט קְשׁוֹטָא חַד לְפֶלֶת. אָמֵר לְרַבִּי אַלְעֹזֶר בְּרִיהֶת. אַלְעֹזֶר הַבָּנוֹזֶבֶז אַחֲרֵי כָּלְבָה דְּהָא לְמַחְרֵךְ אַסְתָּכֵל (קדישא בריך הוא) (נ"א ב"ה) פָּד יַעֲול לְחוֹגֶה בְּאָבוֹן שִׁירֵין וְשִׁבְחֵין דִּיְהָבוֹ לְהַבְּנִי הַיְכָלָא לְקִיְמָא קְמִיהָ.

פָּתָח רַבִּי אַלְעֹזֶר וְאָמֵר (שיר השירים ג') מֵי (קע"ז ב) זֹאת עוֹלָה מִן הַמְּדָבֵר וְגַוֵּי, מֵי זֹאת, כֵּלָלָא דְתַרְיֵין קְדוּשֵׁין (קדישין) דְתַרְיֵין עַלְמֵינוּ בְּחֻבּוֹרָא חַדָּא וּקְשׁוֹרָא חַדָּא. עוֹלָה מִמְּשֵׁךְ לְמַהְוֵי קָדְשָׁ קָדְשֵׁין. דְהָא קָדְשָׁ קָדְשֵׁין מַיִי. וְאַתְּחַבְּרָא בְּזֹא"ת. בָּגִינּוּ לְמַהְוֵי (זאת) עוֹלָה דָאֵיהָי קָדְשָׁ קָדְשֵׁין. מִן הַמְּדָבֵר דְהָא מִן הַמְּדָבֵר יַרְתָּא לְמַהְוֵי כָּלָה וְלִמְיָעֵל לְחַפְּהָ. תֵּן מִן הַמְּדָבֵר אֵיהָי עוֹלָה כְּמָא דָאֵת אָמֵר, (שיר השירים ד) וְמַדְבָּרְךָ נָאוֹה בְּהַהוּא מַדְבָּר (דף י ע"ב) דְלַחְיָשׁו בְּשִׁפְוֹן אֵיהָי עוֹלָה.

וְתַגְבִּין מַאי דְכַתִּיב, (שמעאל א) הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֶלְהָ אֶלְהָ הַם הָאֱלֹהִים הַמִּפְּרִים אֶת מִצְרִים בְּכָל מִפְּהָ בְּמַדְבֵּר. וְכִי כָּל דִּיעַבֵּד לוֹן קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הַנוּ בְּמַדְבֵּר הַוְהָ, וְהָא בִּישׁוּבָא הַוְהָ. אֶלְאָ בְּמַדְבֵּר, בְּדִבּוֹרָא, כְּמָא דָאֵת אָמֵר, (שיר השירים ד) וְמַדְבָּרְךָ נָאוֹה. וּכְתִיב, (תהלים עה) מַדְבֵּר הַרִּים. אוֹף הַכִּי עוֹלָה מִן הַמְּדָבֵר, מִן הַמְּדָבֵר וְדָאֵי. בְּהַהְיָה מִלְּהָ דְפּוֹמָא אֵיהָי סְלִקָּא וְאַעֲלָת בֵּין גְּדִפִּי דָאֵמָא, וְלֹבְתָר בְּדִבּוֹרָא נְחַתָּא וְשִׁרְיאָא עַל רִישִׁיו דָעַמָּא קָדִישָׁא.

היך סלקא בדברוֹרָא. דהא בשירותא כד בר נש קאים בצדרא אית ליה לברכה למאיריה. בשעתה דפקח עיגוי היך מברך. הכי הו עבדי חסידי קדמאי, בטלא דמייא הו יתבי קמייהו, ובזמנא דאתערו בליליא אסתן ידייהו. וקיימי ולעאן באורייתא ומברכיך על קרייתה (וכו). פרנגולא קרי וכדין פלגות ליליא ממוש, וכדין קודשא בריך הו (ס' ב) אשתח עם צדיקיא בגנטא דעדן, ואסир לברכה בידין מסואבות ומזהמות. (ומברכיך). וכן כל שעטה.

בגין דבשעתה דבר נש נאים, רוחיה פרחה מגיה. ובשעתה דרוחיה פרחה מגיה, רוחא מסבא זמין ושריא על ידו ומסאב לוון ואסир לברכה בהו ולא בטילה. ואי תימא אי הבי הא ביממא דלא נאים ולא פרח רוחיה מגיה ולא שריא עליה רוחא מסבא וכד עאל לבית הפסא לא יברך ולא יקרה בתורה אפלו מלה חדא עד דיסחי ידו. ואי תימא בגין דמלוכלים אבן, לאו הבי הו, ומה אתלבכgo. אלא ווי לבני עלמא דלא משגיחין ולא ידען ביקרה דמאיריהון ולא ידע על מה קיימא עלמא. רוחא חדא אית בכל בית הפסא דעלמא דשריא תפין אתהגי מההוא לכלוֹקָא וטנוֹפָא ומיד שריא על אבן אצבען דידיי דבר נש.

פתח רבי שמעון ואמיר כל מאן דחדי באבון מועדי
 ולא יהיב חילקיה לקודשא בריך הויא, ההוא רע
 עין שטן שונא אותו וקא מקטרג ליה וסליק ליה מעולם
 וכמה עקו על עקו מסבב ליה. חילקיה לקודשא בריך
 הויא, למחרדי למספנוי בפום מה דיכיל לمعدב. בגין
 לקודשא בריך הויא ביוםיא אלין אתי למחרמי לאבון
 מאגין תבירין דיליה, ועאל עלייה וחמי דלא אית להון
 למחרדי, ובכי עלייהו. סליק לעילא (יבע) לחרבא עולם.
 אתאנו בני מתיבתא קמיה ואמרי רבון עולם, רחום
 וחתון אתקריאת يتגלגלו רחמד על בנה. אמר
 לוֹן וּבַי (בני) עַלְמָא לֹא (ידעין דלא) עֲבֵדִית לִיה אֶלְאָעַל חָסֶד
 דכתיב, (תהלים פט) אמרתִי עולם חסד יבנה, ועַלְמָא עַל דָא
 קיימא. אמרי קמיה מלacci עלי, רבון עולם הא
 פלניא דאכילד ורוי ויכיל לمعدב טיבו עם מספנוי ולא
 יהיב לוֹן מיד. אתי ההוא מקטרגא ותבע רשות ורדף
 אבתיריה דההוא בר נש.

מאן לוֹן בעלה גדוֹל מאברהם דעבד טיבו לכל ברין.
 ביום דעבד משתייא, מה כתיב, (בראשית כא) ויגדל
 הילד ויגמל, ויעש אברהם משתה גדוֹל ביום הגמל את
 יצחק. עבד אברהם משתייא וקרא לכל רברבי דרא
 לההיא סעודתא. ותגינן בכל סעודתא דחדותה, ההוא

מִקְטָרֶגָּא אֹזֵיל וְחַמֵּי אֵי הַהוּא בָּר נְשׁ אֲקָדִים טִיבוֹ
לְמִסְכָּנִי, וּמִסְכָּנִי בְּבִיתָא, הַהוּא מִקְטָרֶגָּא אֲתָפֶרֶשׂ
מִהַהוּא בִּיתָא וְלֹא עַל תִּמְןָן, וְאֵי לֹאו עַל תִּמְןָן. וְחַמֵּי
עֲרָבוֹבִיא חַדּוּה בְּלֹא מִסְכָּנִי וּבְלֹא טִיבוֹ דָאֲקָדִים
לְמִסְכָּנִי, סְלִיק לְעִילָּא וּמִקְטָרֶגָּא עַלְיהָ.

אַבְרָהָם כִּיּוֹן דְּזַמְּינָן לְרַבְּרַבִּי דָּרָא, נַחַת מִקְטָרֶגָּא וְקִם
עַל פִּתְחָא כְּגֻוֹנָא דְמִסְכָּנָא וְלֹא הַוָּה מְאָן
דָּאֲשָׁגָּח בֵּיה. אַבְרָהָם הַוָּה מִשְׁמֵשׂ לְאָנוֹן מַלְכִין וּרְבָּרַבִּין.
שָׂרָה אָוְニַקָּת בְּגִין לְכָלְחוֹן, דְּלֹא הוּו מִהְמַבִּין כְּדֹא אֵיהִי
אוֹלִיךְתָּא אֶלָּא אָמָרוּ אָסּוּפִי הוּא וּמַן שַׁוְּקָא אִתְּיָאוּ לֵיה.
בְּגִין כְּדֹא אַתִּין בְּגִינוֹה בְּהַדִּיחָה וּגְנַטְלָת לֹזָן שָׂרָה וְאָוְニַקָּת
לֹזָן קְמִיהָו. הַדָּא הוּא דְכִתְבִּיב, (בראשית כא) מֵי מַלְלָה (דף יא נ"א)
לְאַבְרָהָם הַגִּיקָה בְּנִים שָׂרָה, בְּנִים וְדָאי. וְהַהוּא מִקְטָרֶגָּא
עַל פִּתְחָא. אָמָרָה (שְׁרָה) צְחוֹק עַשְׂה לֵי אֱלֹהִים.

מִיד סְלִיק הַהוּא מִקְטָרֶגָּא קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר
לֵיה רְבּוֹן עַלְמָא אַתְ אָמְרָת אַבְרָהָם אָוְהָבִי, (הָא
אַבְרָהָם) עָבֵד סְעוֹדָתָא וְלֹא יַהֲבֵךְ מִידִי, וְלֹאו לְמִסְכָּנִי,
וְלֹא קָרִיב קְדֻמָּה אָפִילָו יוֹנָה חַד. וְתוֹ אָמְרָת שָׂרָה דְתִיעִיכָת
בָּה. אָמַר לֵיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאָן בְּעַלְמָא כְאַבְרָהָם.
וְלֹא זוּ מִתְמָן, עַד דְבָלְבָל כָּל הַהִיא חַדּוּה, וּפְקִיד קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְמִקְרָב לִיצְחָק קָרְבָּנָא, וְאַתְּגֹּזֶר עַל שָׂרָה

דְּתַמּוֹת עַל צַעֲרָא דְּבָרָה. כֵּל הַהוּא צַעֲרָא גְּרִים, דְּלֹא יְהִיב מִידִי לְמַסְכָּנִי.

פתח רבי שמעון ואמר מי דכתיב, (ישעה לח) ויסב חוקיו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'. תא חזי, כמה הוא חילא תקיפה אוורייתא, וכמה הוא עלאה על כלא. אבל מאן דاشתדל באורייתא לא דחיל מעילאי ומatta. ולא דחיל מרעין בישין דעלמא. בגין דאייה אחיד באילנא דחוי ויליף מיניה בכל יומא.

דהא אוורייתא תוליפ לבר נש למיזל בארא קשות. תוליפ לייה עיטה היך יתוב קמי מאירה לבטלא ההיא גורה. דאפיקו אתגזר עליה שלא יתבטל הא גורה, מיד אתבטל ואסתלק מבה ולא שרייא עליה דבר נש בהאי עלמא. בגין כד בעי לייה לבר נש לאשתדלא באורייתא יממא ולילי ולא יתעדוי מיניה הדא הוא דכתיב (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. ואי אתעדוי מיניה אוורייתא או אתפרש מיניה כאלו אתפרש מאילנא דחוי.

תא חזי, עיטה לבר נש, כד איה סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלה עליה מלכותא דליילא בלבא שלים ולאקדמא למסר קמייה פקדונא דגפשיה (בראשית יט ע"ב) ומיד אשתויב מכל מרעין בישין ומכל רוחין בישין